

BOLASHAQ
ACADEMY Est. 1996

БЕКІТЕМІН
АС бойынша проректор
С.Б. Бекжанова
2021 ж.

**ҚББТ-ны қолдана отырып күндізгі оқу түріне арналған
материалдарды дайындау бойынша**

Әдістемелік ұсынымдар

СМЖ МРПМОФОПДОТ-2021

Қарағанды 2021

1. ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗГЕН: «Bolashaq» академиясының оқу-әдістемелік кеңесі.

Басшысы: ОӘК төрағасы, АМ жөніндегі проректор Бекжанова С. Б..

2. ӘЗІРЛЕУШІЛЕР:

Академиялық мәселелер жөніндегі проректор-Бекжанова С.Б.

ЮД кафедрасының доценті-Жукобаев А. А.

ҚББТ орталығының басшысы-Исмагулов С.О.

ОӘБ басшысы-Туғанбаева С.Т.

3. КЕЛІСІЛДІ:

ОӘК мүшелері,

ҚББТ-ны қолдана отырып, күндізгі оқу түріне арналған материалдарды дайындау бойынша әдістемелік ұсыныстар академияның «Bolashaq» оқу-әдістемелік кеңесінде ұсынылады. 2021 жылғы 07 желтоқсандағы № 4 хаттама.

Ұйымның осы стандартын «Bolashaq» академиясы ректорының рұқсатынсыз толық немесе ішінара қайта шығаруға, көбейтуге және таратуға болмайды.

Кіріспе

Қазіргі уақытта Қазақстан Республикасында оқыту қашықтықтан жүргізілетін, қашықтықтан оқыту нысаны кеңінен қолданылады, бұл ретте оқытушы мен білім алушы кеңістікте бөлінген түрде әрекеттеседі және оқу рәсімдері қазіргі заманғы ақпараттық және телекоммуникациялық технологияларды пайдалана отырып жүзеге асырылады. Әдетте қашықтықтан оқыту Интернет арқылы жүзеге асырылады, яғни оқу материалын ұсыну және студент пен оқытушының өзара әрекеттесуінің көп бөлігі Интернеттің ғаламдық желісінің техникалық, бағдарламалық құралдарын қолдану арқылы жүзеге асырылады. Қашықтықтан білім беру кезінде білім алушы тек оқу материалының мазмұнын алып қана қоймай, желілерде қажетті ақпаратты іздеуге, оқытушымен де, басқа да білім алушылармен де ақпарат алмасуға, интернет арқылы таратылатын басқа да көздерге жүгінуге белсенді түрде қосылатынын түсіну керек.

Әзірленген электронды оқу нұсқалары қашықтықтан білім беру үшін пайдаланылуы мүмкін, бірақ оларды күндізгі оқу процесінде де қолдануға болады.

Қашықтықтан оқыту ЖОО-ның талаптары негізінде әзірленеді, оған оқытудың негізгі, логикалық бір-бірімен байланысты элементтері кіреді.

Онлайн-білім беру жүйесі студенттерге қолжетімді білім беру ортасын ұсыну үшін құрылған. Қашықтықтан білім берудің негізгі міндеттері:

1. Білім беру қызметін жүзеге асыруға жұмсалатын шығындарды қысқарту.
2. Пандемияға байланысты студенттердің, оқытушылардың және оқу орындары қызметкерлерінің денсаулығын қорғау.
3. Білім беру процесін жүзеге асыру мониторингінің оңайлатылған жүйесі.
4. Оқыту үдерістерін барынша автоматтандыру, тестілік жүйелерді енгізу.
5. Өзекті оқу материалдарына қол жеткізу: құралдар, оларды ұтымды және бірнеше рет пайдалану мүмкіндігі.
6. "Оқытушы-студент" тізбегіндегі өзара әрекеттесу құралдарын кеңейту.
7. Оқу процестерін жеделдету, үй тапсырмаларын тексеру.
8. Білімді уақтылы алу (білім беру қызметінің түріне байланысты кез келген уақытта материалдарға қол жеткізу).
9. Қашықтықтан тестілеу және емтихан өткізу.

 BOLASHAQ ACADEMY Академия «Bolashaq»	СМЖ ҚОТ-ты қолдана отырып күндізгі оқу түріне арналған материалдарды дайындау бойынша	СМЖ -2021 Версия 1 Стр 4 из 9
--	---	-------------------------------------

Курстардың дұрыс жазылған атаулары

- 21-22 қазақ тілі (КБ, ҚББТ, 1 семестр)
 21-22 психология СПЗ (ҚББТ)
 21-22 өзін-өзі тану ҚББТ (ДИН, дПИП, ДК)

Moodle-дегі оқу мазмұнының негізгі элементтері

Атауы	Қысқаша мазмұны
Титул парағы	Білім беру мекемесінің, кафедраның атауы Авторлар және байланыс деректері туралы мәліметтер.
Чат	Бұл чат оқытушының студенттермен кері байланысын қамтамасыз ету үшін қажет, мысалы, кеңес беру және т. б.
Силлабус	Бұл силлабус Академияның 2021 жылғы талаптарына сәйкес жасалуы тиіс
Әдебиеттер тізімі	<p>Негізгі оқу әдебиеттерінің тізімі. Қосымша оқу әдебиеттерінің тізімі. Желілік ресурстарға сілтемелер.</p> <p>Тізімді әр түрлі жолмен: алфавиттік ретпен автордың тегі немесе кітаптың аты бойынша жасауға рұқсат етіледі:</p> <p>Мәселені шешудің маңыздылығы бойынша. Маңыздылығын: міндетті, негізгі, қосымша тақырыпшалармен белгілеуге болады.</p> <p>Ескерту: әдебиет 10 жылдан аспауы керек 100 жаңа оқулық енгізу қажет.</p>
Онлайн сабақтар	Модульде сабақ өткізу. Бұл ретте онлайн конференцияға жазылу міндетті. Сонымен қатар, академияның мүмкіндігі кеңейтілді, енді сіз бейнелерді қосып, бір-біріңізді көре отырып сабақтар өткізе аласыз
1 және 2 аралық бақылау тестілері	<p>Бұл тестілер семестрде өткен тақырыптар бойынша жасалуы керек және дәрістерден кейін жасалған тестілерден тұруы керек. Тестілер бір пән көлемі үшін 75 тест мөлшерінде жасалуы керек. Бұл ретте тестілер қысқа, студенттер үшін түсінікті болуы тиіс. Түсінуге көп уақытты қажет ететіндіктен, үлкен тест сұрақтарын жасауға тыйым салынады. Жауаптар қысқа әрі түсінікті болуы тиіс, дұрыс емес сұрақтар мен жауаптарға жол берілмейді.</p> <p>Талаптар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - АБ тапсыру мерзімін қою қажет - әрекет санын көрсету-1 - әр нұсқадағы сұрақтар саны -25, әр сұрақ 4 баллмен бағаланады. <p>Тестілеу уақыты 50 минут.</p> <p>Аралық бақылауды сәтті тапсырғаннан кейін бағаны Платонусқа ауыстыру керек.</p>
Глоссарий (оқытушының қалауы бойынша)	оқу материалдарының мәтінінде кездесетін негізгі ұғымдар, терминдер мен анықтамалар, оқу материалдарының мәтінінде кездесетін тұлғалар.
Бақылауға арналған	Мұнда кіруі мүмкін: - аралық тестілер;

 <p>BOLASHAQ ACADEMY</p> <p>Академия «Bolashaq»</p>	<p>СМЖ</p> <p>ҚОТ-ты қолдана отырып күндізгі оқу түріне арналған материалдарды дайындау бойынша</p>	<p>СМЖ -2021</p> <p>Версия 1</p> <p>Стр 5 из 9</p>
<p>тапсырмалар жиынтығы (оқытушының қалауы бойынша)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - өзіндік және бақылау жұмыстарына арналған тапсырмалар; - емтихан сұрақтары (бұл тармақ міндетті); - реферат тақырыптарының тізімі; - бақылау тестілері және т. б. 	
<p>Дәрістік материал</p>	<p>Негізгі мәселелерді, проблемаларды көрсете отырып, материалды шолу. Басқа заттардың материалымен өзара байланысты көрсету. Дәріс мәтіні егжей-тегжейлі түрде ұсынылуы керек және, әдетте, жеке логикалық аяқталған бөліктерге бөлінуі керек. Зерттелетін материалды суреттеу үшін мультимедиа құралдары: дыбыс, бейне, графика, мәтіндер, анимациялар және т.б. бай мүмкіндіктер ұсынады, бұл элементтер дәрістің сапасын арттырады және студенттердің назарын аударуға мүмкіндік береді. Дәрістердің бейне, аудио жазбаларын қолдануға болады. Дәрістер саны 15 болуы керек, ал қарастырылған мәселелер екіден көп болмауы керек, мұғалімнің өтініші бойынша сіз бұл дәріс 2 сағатқа бөлінгенін көрсете отырып, екіден көп мәселені қарастыра аласыз. Дәрістің тақырыбы мен сағат саны тақырыптық жоспарға қатаң сәйкес келуі керек. Дәрістен кейінгі дәріс көлемі А-4 парағының 7-8 парағынан кем болмауы керек.</p>	
<p>Өзін-өзі бақылау сұрақтары</p>	<p>Әр тақырыптан кейін 10 және одан жоғары мөлшерде тестілер жасау керек. Түсініктеме: бұл тест тапсырмалары аралық бақылау тестілерінде, содан кейін қорытынды бақылауда (Платонус) ұсынылуы керек.</p>	
<p>Практикум</p>	<p>Семинар сабақтары (күндізгі оқу нысаны үшін) семинар тақырыптарының тізімі, сабақ жоспарлары (талқылауға арналған сұрақтар), дайындық үшін ұсынылатын декеккөздер тізімі. практикалық жұмыстар, іскерлік ойындар тақырыптар тізімі, сабақ жоспарлары (зерттеуге арналған сұрақтар), дайындық үшін ұсынылатын дереккөздер тізімі, есеп нысандары.</p>	
<p>СОӨЖ үшін (күндізгі оқу нысаны үшін) тапсырмалар жиынтығы</p>	<p>Мұнда кіруі мүмкін: СОӨЖ бойынша тапсырмалар аралық тестілер, Жауаптарды бағалау Ескерту: СОӨЖ-ді тапсырма элементі ретінде қосуға болады. Тапсырманы қосқан кезде қол жетімділік уақытпен шектелмейді. Тапсырманы файл немесе терілген түрінде қосуға рұқсат етіледі, және жауапты да файл ретінде тіркеуге немесе түсініктеме жазуға болады.</p>	

Мәлімет үшін:

Мәтінді дайындау

Мәтін-ақпараттың ең көп таралған және оңай жасалатын түрі, бұл кез-келген оқытудың негізі. Қашықтықтан оқытуға арналған материалдарды дайындау кезінде назар аударуды қажет ететін бірнеше қарапайым ережелер бар:

1. Мәтіндер қысқа болуы керек, күрделі терминдермен және қысқартулармен толтырылмауы керек.

2. Беттің материалы кішкене абзацтарға бөлініп, бір бетте (немесе монитор терезесінде) ұсынылған материалдың көлемін азайту керек. Әйтпесе, келесі проблемалар туындауы мүмкін:

- Біріншіден, «үлкен мәтін» шаршатады және оқырмандардың енжарлығын тудырады. Егер олар пассивті болса, онда олар материалды салғырт және нашар меңгереді. Осы екі фактор (салғырттық және нашар меңгеру) оқытудың негізгі мақсатына қайшы келеді. Пассивті аудитория әдетте материалды игермейді және оқу процесіне қатыспайды.

- Екіншіден, материалдың көлемі неғұрлым көп болса, беттерді жиі айналдыру керек. Айналдыру зейін салуды қиындатады.

- Үшіншіден, назар аудару табиғи түрде экранның ортасында орналасқан нүктеге тартылады. Сондықтан тыңдаушы оның жоғарғы немесе төменгі бөлігінде көрсетілген маңызды бөлшектерді назардан тыс қалдыруы мүмкін. Мәтінді айналдыру маңызды аспектілерді оңай жоғалтуға әкеледі. Негізгі ұғымды немесе ойды экранның ортасына (оның жоғарғы шекарасынан үштен бір бөліктіктей қашықтықта) орналастыру дұрыс болып табылады өйткені көз ең алдымен осы жерге түседі.

Егер оқу материалы өте үлкен көлемде болса және оны жеке фрагменттерге бөлу мүмкін болмаса, онда оны мұрағатталған файл түрінде жүктеу немесе курс кітапханасына орналастыру керек.

3. Мәтіндегі гиперсілтемелерді, соның ішінде сыртқы сілтемелерді қолданыңыз, бірақ мәтінді шамадан тыс жүктемеңіз, өйткені тыңдаушы ақпараттың бағдарын жоғалтуы мүмкін.

4. Ақпаратты шоғырландыруға және осыған байланысты оқу мәтінінің көлемін азайтуға мүмкіндік беретін - кестелерді, схемаларды, графиктерді және т.б. көрнекіліктерді қолданған жөн. Сонымен қатар, дыбыстық, бейне, анимациялық және басқа кірістірулер түсінуге қиын сәттерді түсіндіруге, күрделі модельдерді қабылдауды жақсартуға және т. б. мүмкіндік береді.

Мәтінге қандай сызбаларды, диаграммаларды, графиктерді, кестелерді қандай түсті схемада қосуға болатындығын; қандай дыбыстық, бейне файлдар және т.б. кірістірілімдер материалдың белгілі бір бөлігінде қолдануға жарамды екендігін қарастырыңыз.

5. Ақцент техникасын қолданыңыз. Экранда көрнекі түрде мәтіндік ақпаратты бірнеше жолмен бөлуге болады:

- оның орналасқан жері,
- туралау,
- фон,
- қаріпті таңдау,
- қаріптің стилі мен түсі (бір терезеде бір уақытта 3-4-тен көп түстерді пайдалану ұсынылмайды).

 BOLASHAQ ACADEMY Академия «Bolashaq»	СМЖ ҚОТ-ты қолдана отырып күндізгі оқу түріне арналған материалдарды дайындау бойынша	СМЖ -2021 Версия 1 Стр 7 из 9
--	---	-------------------------------------

Егер көз бірден жеке сөздерді немесе фразаның үзінділерін емес, бүкіл жолды, аяқталған фрагментті немесе абзацты қамтыса, мәтінді қабылдау әлдеқайда тиімді болады. Бір дизайн стилін қолдану өте маңызды.

6. Емлені тексеріңіз. Кішкентай қателер әрқашан табылады, бірақ барлық мәтінді мұқият оқып шығу керек, өйткені олар мазмұнды әлсіретеді. Сақ болыңыз, емлені тексеру бағдарламасына 100% сенуге болмайды!

7. Оқу материалдарын басып шығаруға мүмкіндік беріңіз (тыңдаушылар әр бөлімді бөлек басып шығармауы үшін, бір файлда болған жөн).

8. Мәтінді құрастыру кезінде Блум таксономиясын қолданған жөн.

Тапсырмаларды меңгеру және тұжырымдау деңгейлерін анықтау бойынша ұсыныстар (Блум таксономиясы)

Мақсат деңгейлері	Тапсырмаларды тұжырымдаудағы негізгі тіркестер
1. Δ - Міндетті. Негізгі сипаттамасы: Қоршаған әлемде білім алуды жалғастыру мен қоршаған әлемді, қарапайым мәдениетті бағдарлау үшін оқу материалының ғылыми негіздерін білу және типтік танымдық іс-әрекеттерді орындау.	
Негізгі факторларды, құбылыстарды, ережелерді, заңды білу және жаңғырту.	атауын атаңыз, санаңыз, тұжырым жасаңыз, қайталаңыз ...
"Дайын" түрде ұсынылған негізгі логикалық және себеп-салдарлық байланыстарды <u>түсіну</u> .	түсініктеме беріңіз, көрсетіңіз, дәлелдемені қайталаңыз, таңдаңыз, табыңыз ...
Қарапайым типтік танымдық міндеттерді шешудегі аналитикалық-синтетикалық қызмет (1-2 негізгі белгілерді, тараптарды бөлу; негізгі белгілері бойынша жіктеу; ұқсастық немесе алгоритм бойынша қорытындылар)	мысал келтір, негізгісін таңда, берілген белгі бойынша салыстыр; тарат, кесте толтыр, қорытындыны қайтала, үлгі бойынша жаса ...
Білімді типтік немесе ұқсас жағдайларда қолдану, ереже, алгоритм, үлгі бойынша әрекеттерді орындау.	орында, көрсет, пайдалан ...
Берілген ережелер бойынша негізгі типтік жағдайлардағы бағалау пайымдаулары	берілген критерий бойынша бағалаңыз (шын немесе жалған, жақсы немесе жаман...); өз көзқарасыңызды, қабылдауыңызды бағалаңыз, не таңдайсыз?
2. Қосымша.	

<p>Негізгі сипаттамасы:</p> <p>Бағдарламаның материалын білу және белгілі стандарттардағы әдістерді тәуелсіз логикалық құрылымдау негізінде орындау.</p>	
<p>Оқытушының түсініктемелерінен және оқу әдебиетінен дайын түрде алынған фактілерді, теорияларды, тәсілдерді, аргументтерді білу және қайта жаңарту</p>	<p>баянда, сипатта, қосымша фактілер, дәлелдер келтір, мазмұнын аш</p>
<p>Оқу әдебиетінде баяндалған әртүрлі байланыстарды (логикалық, себеп-салдарлық, функционалдық және т. б.) <u>түсіну</u></p>	<p>түсіндір; әдістерді, себептерді бөлекте...; дәлелдемені бер немесе астын сыз; байланыстарды, себептерді бөлекте; өзара байланысты көрсет</p>
<p>Композициялық типтік танымдық есептерді шешудегі аналитикалық-синтетикалық қызмет (бірнеше белгілерді бөліп көрсету, әр түрлі жағынан қарастыру, әр түрлі белгілер бойынша жіктеу, индуктивті жолмен жалпылау және жүйелеу, жалпыланған алгоритм бойынша тұжырымдар).</p>	<p>талдау жасаңыз, әдісті негіздеңіз, жіктеңіз, жоспар құрыңыз, қорытынды жасаңыз, әртүрлі белгілермен салыстырыңыз, үлгіні орнатыңыз және түсіндіріңіз, құрастырыңыз ...</p>
<p>Білімді ауыстыруды немесе әдісті белгілі үлгілерден тәуелсіз құрастыруды талап ететін жағдайларда білімді қолдану</p>	<p>мақсатын түсіндіріңіз, әдісін анықтаңыз, жоспарды белгілеңіз, өзіңіз шешіңіз, нұсқаны таңдаңыз, қолданыңыз ...</p>
<p>Негіздемесімен жан-жақты сипаттағы бағалау пайымдаулары</p>	<p>қандай критерийлер бойынша; пікірді бағалаңыз, келісемін ...; ең жақсы нұсқаны таңдаңыз, берілген критерийлер бойынша ескертулер айтыңыз, сізге ең жақын пікірді таңдаңыз, қабылдауыңызды бағалаңыз, мәлімдемелерді салыстырыңыз және бағалаңыз...</p>
<p>3. Күрделі (тереңдетілген).</p> <p>Негізгі сипаттамасы:</p> <p>Бағдарламалық материалды толық игеру, оқулықтан тыс шығуға деген ұмтылыс. Іздеу элементтерімен өзіндік жұмыс.</p>	
<p>Оқулықта келтірілген нақты және теориялық материалдарды білу, қосымша дереккөздерді тарту</p>	<p>ара қатынасын белгіле, пішімде, сипатта, нақтыла, суретте, фактілерді, заңдарды келтір ...</p>

 BOLASHAQ ACADEMY Академия «Bolashaq»	СМЖ ҚОТ-ты қолдана отырып күндізгі оқу түріне арналған материалдарды дайындау бойынша	СМЖ -2021 Версия 1 Стр 9 из 9
Өзіндік пайымдауы негізінде күрделі қатынастарды түсіну	дәлелде, негізде, дәлел келтір, болжамдар айт, мәселені, қарама-қайшылықты бөлекте, қарама-қайшылықты негізде ...	
Кез-келген танымдық мәселелерді шешудегі <u>аналитикалық-синтетикалық</u> іс-әрекет белгілерін дербес бөлу, барлық мүмкін болатын аспектілерді қарастыру, барлық мүмкін байланыстарға қосылу, нәтижелерді тұжырымдау, дербес дедуктивті жалпылау	белгілерді, проблеманы анықта; талдау жаса, жіктелім бер, өзара байланысты, иерархияны анықта, қорытынды жаса, егжей-тегжейлі жоспар құр, ізде, тап, құрастыр ...	
Өзгертілген және проблемалық жағдайларда қолдану	мақсатты анықта, жолды тап, жоспарла, таңда, тексер, мәселені шеш ...	
"Өзіңнен" бағалау пікірлері	өз бағаңызды беріңіз, критерийлерді белгілеңіз, "иә" және "қарсы" барлық мәселелерді талқылаңыз, өз пікіріңізді айтыңыз, қабылдауыңызды бағалаңыз, мәселені бағалаңыз...	